

**Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z przedmiotu podstawy filozofii dla klas I D,E,F
w Liceum Ogólnokształcącym im. św. St. Kostki w Lublinie**

Wymagania na ocenę wyższą obejmują również wymagania na ocenę niższą.

Lp.	Temat	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
1.	Czym jest filozofia?	– definiuje pojęcie „filozofia”	– umiejscawia w czasie, wskazuje miejsce narodzin filozofii	– wyjaśnia genezę terminu „filozofia”	- wskazuje twórcę terminu	- wskazuje czym zajmuje się filozofia
2. 3.	Poznajemy dyscypliny filozoficzne Filozofia jako zadawanie pytań	– wymienia dyscypliny filozoficzne	- odróżnia pytania filozoficzne od innych rodzajów pytań	– definiuje dyscypliny filozoficzne, – wskazuje wagę i znaczenie pytań filozoficznych, które potrafi sformułować	– rozpoznaje, formułuje pytania do poszczególnych dziedzin filozofii	– wskazuje filozoficzne rozwiązanie tych problemów – odróżnia pytania filozoficzne od należących do innych dyscyplin, np. psychologii, nauki
4.	Myślenie filozoficzne	- wyjaśnia terminy: światopogląd, myślenie potoczne, ideologia, myślenie mityczne	- wskazuje różnice między filozofią a religią, sztuką i nauką	- charakteryzuje zjawisko konformizmu poznawczego	- opisuje powiązania filozofii i innych dziedzin życia człowieka - wskazuje na współczesne przykłady obecności myślenia mitycznego	- tworzy wypowiedź piętnującą lenistwo intelektualne

5.	Znaczenie filozofii w kulturze	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcie kultury – dostrzega znaczenie filozofii w kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie filozofii w kulturze – określa czas i miejsce narodzin filozofii 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega relacje między filozofią, religią, nauką i sztuką – dostrzega kulturotwórczą rolę filozofii 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje relacje i zależności między filozofią, religią, nauką i sztuką – wyjaśnia kulturotwórczą rolę filozofii 	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje problemy w trakcie dyskusji
6.	Filozofia i czas - stanowiska i poglądy na przestrzeni wieków	<ul style="list-style-type: none"> – określa czas i miejsce narodzin filozofii - wymienia epoki w dziejach filozofii 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia epoki i okresy w dziejach filozofii 	<ul style="list-style-type: none"> – określa warunki, czas i miejsce narodzin filozofii – wymienia głównych przedstawicieli poszczególnych epok – wymienia pojęcia charakterystyczne dla danej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia i określa warunki, czas i miejsce narodzin filozofii - wymienia epoki i okresy w dziejach filozofii oraz po krótkce je charakteryzuje – wyjaśnia pojęcia charakterystyczne dla danej epoki – wyjaśnia odmienny charakter filozofii poszczególnych epok 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia odmienny charakter filozofii poszczególnych epok – dostrzega wzajemne wpływy koncepcji filozoficznych w różnych epokach
7.	Sztuka argumentacji	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia i omawia podane w podręczniku rodzaje argumentacji 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje warunki akceptowalności omówionych argumentacji 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje krytyki argumentacji nieracjonalnej i nieuczciwej 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje inne niż omówione w podręczniku lub na lekcji rodzaje argumentacji, zarówno uczciwej, jak i nieuczciwej - podaje przykłady wypowiedzi, które mogą zostać ocenione 	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w dyskusji merytorycznej - proponuje zagadnienia do dyskusji

					jako argumenty poprawne lub niepoprawne	
10. 11.	Arché i początki filozofii. Grecy i początki nauki	- wyjaśnia określenie „filozofowie przyrody” - objaśnia koncepcje arché w filozofii Heraklita i Parmenidesa - wymienia elementy koncepcji atomizmu u Demokryta	- omawia koncepcje arché u filozofów jońskich i Pitagorasa - wskazuje na cechy bytu i niebytu w koncepcji Parmenidesa - omawia różnice w pojmowaniu bytu przez Leucypa i eleatów	- wskazuje społeczny, kulturowy i geograficzny kontekst kształtowania się pierwszych koncepcji filozoficznych - przytacza metodę redukcji do absurdu i omawia „paradoks strzały” - wskazuje na wątki myśli Heraklita i Parmenidesa w filozofii Empedoklesa	- podaje argumenty na rzecz własnego rozumienia arché - przytacza przykłady zastosowania koncepcji wariabilizmu i statyzmu w myśleniu codziennym - porównuje rozumienie atomu u Demokryta, w nauce nowożytnej i współczesnej	- bierze udział w dyskusji na temat zasadności poszukiwania arché - bierze udział w dyskusji na temat przewagi jednego ze źródeł poznania: doświadczenia lub rozumu
12. 13.	Misja wobec Aten – życie i nauczanie Sokratesa. Dlaczego ludzie postępują źle? Intelektualizm etyczny Sokratesa	- wymienia podstawowe fakty z życia Sokratesa – wyjaśnia, na czym polegała misja Sokratesa – identyfikuje pojęcie metody dialektycznej - wskazuje cechy etyki sokratejskiej	– potrafi wskazać koncepcję dobra i cechy etyki sokratejskiej – opisuje znaczenie pojęcia sumienia	– przedstawia postać Sokratesa – wyjaśnia kontekst historyczny i filozoficzny misji Sokratesa wobec Ateńczyków – przedstawia koncepcje dobra i cnoty - wyjaśnia termin „intelektualizm etyczny”	– ma świadomość ważności zagadnień etycznych w życiu człowieka i wskazuje je na przykładach – samodzielnie formułuje stanowisko krytyczne wobec intelektualizmu etycznego	– przedstawia postać Sokratesa w kontekście epoki – formułuje własne stanowisko w kwestii istnienia wartości: prawdy, dobra itp. - dokonuje krytycznej analizy przykładowych stanowisk

14.	Przyjemność czy spokój? Filozofia życia według epikurejczyków i stoików	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje etykę hedonistyczną na tle koncepcji filozoficznych Epikura - rozróżnia rodzaje przyjemności w etyce hedonistycznej - wymienia typy dzielności według stoików 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje lęków – przeszkód na drodze do szczęścia - wskazuje następców etyki epikurejskiej i stoickiej 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia stoicką koncepcję szczęścia i ze-stawia ją z koncepcją epikurejską - przedstawia warunki apatii jako stanu duchowej równowagi 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje możliwe negatywne konsekwencje stanu apatii w rozumieniu stoików 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy wypowiedź na temat relacji między spokojem a szczęściem - inicjuje dyskusję na temat sensu cierpienia
-----	--	--	---	---	---	---

Opracowano w oparciu o wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do programu nauczania „Spotkania z filozofią” dla liceum ogólnokształcącego i technikum Nowa Era oraz „Filozofia. Odkrywamy na nowo”. Plan wynikowy. Operon